

23. Проект Кримінально-процесуального кодексу України, внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами В.Р. Мойсиком, І.В. Вернидубовим, С.В. Ківаловим, Ю.А. Кармазіним (ресстраційний № 1233 від 13 грудня 2007 року) // [Електронний ре-

сурс]. – Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webpro.
24. Маляренко В.Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів : монографія / В.Т. Маляренко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 512 с.

УДК 343.131.5(477)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО АБО ПРОКУРОРА ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Корчева Т.В., к.ю.н., асистент
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У статті розглядаються деякі питання, що стосуються оскарження учасниками кримінального провадження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування або прокурора на стадії досудового розслідування, й наводиться авторське бачення їх вирішення.

Ключові слова: оскарження, скарга, постанова, досудове розслідування, сторона кримінального провадження.

В статье рассматриваются некоторые вопросы, касающиеся обжалования учасниками уголовного производства решений, действий или бездействия органов досудебного расследования или прокурора на стадии досудебного расследования, и приводится авторское видение их разрешения.

Ключевые слова: обжалование, жалоба, постановление, досудебное расследование, сторона уголовного производства.

Korcheva T.V. PROBLEMATIC QUESTIONS OF THE APPEALING DECISIONS, ACTIONS OR INACTIVITY OF THE INVESTIGATOR OR THE PROSECUTOR DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION IN THE CRIMINAL PROCEDURE CODE OF UKRAINE

In the article same questions concerning of appeal against the decisions, acts or omissions of the bodies of the pre-trial investigation or the prosecutor in the stage of pre-trial investigation by the sides of the criminal proceedings have been considered and the authors vision of their solution has been given.

Key words: appeal, complaint, decision, pre-trial investigation, sides of the criminal proceedings.

Актуальність теми дослідження. Прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) – найважливіша подія у вітчизняному кримінальному процесуальному законодавстві, що зумовлює початок нового етапу реформування кримінальної процесуальної діяльності. Разом із цим прийняття нового КПК України, яким запроваджено низку новел, викликало чимало проблемних питань, що потребують свого вирішення, що важливо як для теорії кримінального процесуального права, так і для правозастосовної практики.

Багато із запропонованих у КПК України норм на сьогодні ще не отримали практичного напрацювання. Саме тому вважаємо актуальним обговорення деяких процесуальних положень (у межах порушеної тематики роботи), які в подальшому створять необхідні умови для практичного застосування кримінальних процесуальних норм. Ці положення стосуються реалізації особами, які тією чи іншою мірою залучаються до роботи кримінального провадження або є безпосередніми власниками процесуальних прав: права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування. Здійснення вказаного права дозволяє названим особам брати активну участь у кримінальному провадженні, захищати свої права й виконувати відповідні процесуальні обов'язки.

Основна **мета публікації** – визначити та охарактеризувати проблеми, що виникають під час досудового розслідування в ході реалізації учасниками кримінального провадження свого процесуального права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора, і на підставі аналізу зазначених проблем внести авторські пропозиції, що стосуються змін у деяких нормах нового КПК України.

Виклад основного матеріалу. Одним із завдань кримінального провадження згідно зі ст. 2 КПК Укра-

їни є забезпечення охорони прав, свобод і законних інтересів його учасників. Це положення повністю відповідає ст. 3 Конституції України, визначає шляхи діяльності держави, що набуває особливого значення у процесі побудови України як правової держави [1]. Практичне здійснення цих конституційних засад у кримінальному процесі можливе лише за наявності в ході кримінального провадження усвідомлення кожною особою не лише власного процесуального статусу, а й своїх процесуальних прав і шляхів їх реалізації. Саме обізнаність кожного учасником щодо своїх процесуальних прав і дозволяє їм ефективно захищати свої процесуальні інтереси, виконувати відповідну процесуальну функцію в ході кримінального провадження.

Питання, що стосуються інституту скарги у кримінальному провадженні, неодноразово привертало увагу вчених-процесуалістів, зокрема були предметом дослідження таких учених, як М.С. Строгович, П.А. Лупинська, Л.О. Богословська, І.Л. Петрухін, В.М. Савицький, В.Т. Маляренко, Ю.І. Стецовський, А.Р. Туманянц, О.Г. Шило, О.Г. Яновська та ін. Прийняття нового КПК України викликало потребу обговорення його положень, що цілком зрозуміло. Адже впровадження у правозастосовну практику деяких норм, які, по суті, є новелами для вітчизняного законодавства, вимагає пошуків нових поглядів на кримінальну процесуальну діяльність, критичного опрацювання як уже існуючих, так і нових теоретичних і практичних положень, що стосуються права особи на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого чи прокурора, реалізація якого є одним із найважливіших елементів права на судовий захист.

У ст. 24 нового КПК України чітко встановлено, що кожному гарантується право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому

цим Кодексом. Розглядуваний новий КПК називає чотири процедури оскарження: а) оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора, що можуть бути оскаржені до суду під час досудового розслідування; б) оскарження до прокурора вищого рівня недотримання розумних строків; в) оскарження слідчим рішення, дії чи бездіяльності прокурора до прокуратури вищого рівня; г) оскарження рішення (ухвали) слідчого судді в апеляційному порядку. Це є новелою для вітчизняного кримінального провадження, оскільки у відповідних нормах КПК не лише закріплюється предмет оскарження, а й визначаються особи, які мають право на таке оскарження.

На думку О.Г. Яновської, наявність у КПК вичерпного переліку осіб, які мають право оскаржувати рішення, дії чи бездіяльності указаних органів чи прокурора згідно з вищезазначеними процедурами оскарження, не повною мірою узгоджується з конституційними приписами про право кожного оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора. Єдиним критерієм для встановлення наявності права в особи на таке оскарження може бути лише порушення чи обмеження її прав [2]. Як вбачається, наведена теза є спірною і потребує подальшого обговорення. Адже чіткий визначений перелік у КПК учасників кримінального процесу, які мають право оскаржити відповідні рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора, служить яскравим показником регламентації в КПК процесуального порядку цього оскарження, що унеможливило б появу у кримінальному провадженні необґрунтованих спроб затягування руху останнього, проявів, так би мовити, в наявності хаосу і незрозумілих моментів.

Із цього приводу заслуговує на увагу позиція В.М. Трофименка, який обґрунтовано вважає, що специфіка завдань кримінального провадження зумовлює й особливості процесуального порядку, а також засобів, що використовуються для їх вирішення [3, с. 206].

Предметом дослідження цієї публікації є оскарження учасниками кримінального провадження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування.

Вичерпний перелік оскаржуваних рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора містить ч. 1 ст. 303 КПК. Скарги на ці рішення, дії чи бездіяльність указаних органів та осіб розглядаються слідчим суддею в ході досудового розслідування. Скарги ж на інші рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора, не зазначені в ч. 1 ст. 303 КПК, під час досудового розслідування не розглядаються, а можуть бути предметом розгляду під час підготовчого провадження в суді згідно з правилами статей 314-316 КПК України. Ученими-процесуалістами слушно зазначається, що мета впровадження у кримінальний процес цієї процедури полягає в забезпеченні невідкладним судовим захистом прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження [4, с. 507]. Отже, можливість оскаржити будь-яке рішення безпосередньо до суду виступає одним з основних елементів права громадян на судовий захист.

Щоб окреслити шляхи реалізації учасником кримінального процесу свого процесуального права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого чи прокурора, вважаємо за необхідне проаналізувати положення ст. 303 КПК. З огляду на текст зазначеної норми, оскарженню підлягають рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора. Указане говорить про те, що ця норма КПК дозволяє оскаржувати як активну діяльність слідчого або прокурора, що виявляється у прийнятті ними відповідного рішення, так і пасивну, що полягає в неприйнятті необхідного рішення за умови обов'язковості цієї дії, що свідчить про явну бездіяльність цих суб'єктів.

Що стосується рішень слідчого чи прокурора, то, посилаючись на ч. 3 ст. 110 КПК, вони приймаються у формі постанови, причому остання має місце не лише у спеціально визначених КПК випадках, а й коли слідчий чи прокурор визнає це за необхідне.

Важливо відмітити, що законодавчо закріплюється можливість оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора вже на самому початку досудового розслідування. Так, згідно з п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України на досудовому провадженні може бути оскаржена бездіяльність слідчого або прокурора, що полягає в наступному: а) невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) після отримання заяви чи повідомлення про нього; б) неповерненні тимчасово вилученого майна відповідно до вимог ст. 169 цього Кодексу; в) нездійсненні інших процесуальних дій, які вказані особи зобов'язані вчинити у встановлений КПК України строк.

Право на оскарження згідно з п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК мають заявник, потерпілий, його представник чи законний представник, підозрюваний, його захисник чи законний представник, володілець тимчасово вилученого майна, які на цьому початковому етапі досудового розслідування, оскаржуючи рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора, вступають із правоохоронними органами у процесуальні правовідносини. Для детального розгляду цього питання наведемо думку Л.В. Юрченка, який зазначає, що «кримінально-процесуальна діяльність відповідних органів починається не з моменту початку досудового розслідування – внесення відомостей до Єдиного реєстру досудового розслідування (ч. 2 ст. 214 КПК), а з моменту отримання відомостей про вчинене кримінальне правопорушення (із заяви, повідомлення, безпосереднього виявлення правоохоронними органами ознак кримінального правопорушення тощо)» [5, с. 339].

Виходячи з доктринальних положень теорії кримінального процесу зазначимо, що діяльність на початку досудового розслідування важко вважати відносно відокремленим етапом руху кримінального провадження. До того ж цей етап не закінчується прийняттям підсумкового процесуального рішення в розумінні ч. 3 ст. 110 КПК, оскільки внесення чи невнесення відомостей до ЄРДР не оформлюється постановою слідчого або прокурора. Діяльність на початку досудового розслідування не є стадією кримінального процесу, однак вона відповідає критеріям самостійного провадження.

За ч. 2 ст. 214 КПК досудове розслідування розпочинається з моменту внесення відомостей до ЄРДР. «Реєстр досудових розслідувань – це створена за допомогою автоматизованої системи електронна база даних, відповідно до якої здійснюється збирання, зберігання, захист, облік, пошук, узагальнення даних, зазначених у п. 2.1 цього Положення, які використовуються для формування звітності, а також надання інформації про відомості, внесені до Реєстру» [6].

Чинний КПК України не передбачає на цьому початковому етапі досудового розслідування прийняття слідчим або прокурором рішення про початок цього розслідування шляхом винесення відповідної постанови, а (відповідно до ст. 111 КПК) регламентує лише обов'язок цих осіб повідомити заявникові-потерпілому про початок досудового розслідування. На наше переконання, цей етап досудового розслідування – самостійний, повинен мати процесуальне вираження у формі постанови про початок цієї процедури. Така постанова відповідатиме вимогам ст. 110 КПК України і буде становити собою на цьому початковому етапі певний результат кримінально-процесуальної діяльності без скасування обов'язку відповідних суб'єктів про внесення відомостей до ЄРДР.

Питання ж про необхідність винесення постанови про початок досудового розслідування пов'язано з можливістю оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора. Обґрунтуємо цю тезу деякими міркуваннями.

Початковий етап досудового розслідування можна вважати новим явищем в українській правовій системі. У п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК говорить, що досудове розслідування – це стадія кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Наявність у КПК України визначених норм демонструє нові положення, що породжують нові підходи, в тому числі й до оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого чи прокурора на цьому етапі досудового розслідування. Чинним Кодексом скасовано таку стадію кримінального провадження, як порушення кримінальної справи. Вона завершувалася винесенням відповідної постанови з чітким визначенням приводів і підстав або ж відмовою в порушенні кримінальної справи згідно зі ст. 97 КПК 1960 р. [7, с. 57]. Що стосується цієї норми КПК 1960 р., то копія вказаної постанови повинна була бути негайно направленою особі, щодо якої була порушена справа, і потерпілому; така ж копія постанови про порушення кримінальної справи теж вручалась або надсилалася на письмову вимогу представника потерпілого, захисника чи законного представника підозрюваного або обвинуваченого (ст. 98-2). Особа, яка мала процесуальне право оскаржити цю постанову, була обізнана не лише про сам факт порушення кримінальної справи, а й про приводи і підстави порушення кримінальної справи. Вважаємо практику щодо винесення слідчим чи прокурором постанови, яка ґрунтувалась на доктринальних положеннях КПК 1960 р., цілком позитивною.

З нашого погляду, відсутність у чинному КПК України норми про прийняття процесуального рішення – постанови про початок досудового розслідування – буде значно ускладнювати процес оскарження бездіяльності слідчого або прокурора, тим більш, що скарги на рішення, дії чи бездіяльність цих осіб розглядаються слідчим суддею згідно з правилами судового розгляду, передбаченими ст. 318–380 КПК (ч. 1 ст. 306 КПК). У зв'язку із цим вагомим значенням набувають не лише формальні вимоги до скарги, її процесуальної форми, а й до її змісту та обґрунтування.

Ученими-процесуалістами вже порушувалося питання щодо ознак скарги як правового документа. З цього приводу викликає інтерес точка зору А.Р. Туманянц, яка визначає такі ознаки скарги в досудових стадіях кримінального судочинства (наводимо зі скороченнями): а) регламентована законом офіційна форма звернення; б) скарга подається з метою повнення порушених (припустимо або дійсно) прав і законних інтересів осіб, яких припустилися органи або посадовці, які ведуть провадження у справі; в) вона містить указівку на порушення, які допущені у сфері кримінально-процесуальних правовідносин і з приводу яких подається скарга; г) суб'єктом, уповноваженим розглядати і приймати рішення за скаргою, виступає прокурор або суд; д) скарга має особливу, прискорену процедуру провадження; е) вона має відповідну процесуальну форму [8, с. 210].

Зазначене дає нам підстави вважати, що особі, яка подає скаргу, належить не лише дотриматися формальних вимог КПК щодо оформлення скарги, а

й навести доводи в обґрунтування своєї скарги. Якщо підходити до розгляду цього питання з теоретичних позицій, то оскарженню підлягають такі процесуальні документи, як постанови слідчого чи прокурора, і це є рішення (як уже відмічалось раніше), а також бездіяльність указаних осіб – неприйняття рішення, відповідної постанови за наявності обов'язковості їх винесення.

Ч. 2 ст. 303 КПК України передбачає можливість оскаржити й інші рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора, але вони не розглядаються під час досудового розслідування, а можуть бути предметом розгляду під час підготовчого провадження в суді згідно з правилами ст. 314–316 цього Кодексу. Законодавець у ч. 2 ст. 303 КПК не вказує спеціально на предмет оскарження, що дозволяє вести мову про можливість оскарження всіх рішень, дій чи бездіяльності слідчого чи прокурора на досудовому розслідуванні (якщо про це йдеться у відповідних нормах КПК) всіма особами, які мають процесуальне право на це оскарження.

Серед рішень, які можуть прийматися слідчим чи прокурором на досудовому розслідуванні, називається винесення постанови про призначення адвоката для реалізації підозрюваним, обвинуваченим свого права на захист. Така постанова вноситься у випадках, передбачених ч. 1 ст. 49 КПК, якщо: «1) відповідно до вимог ст. 52 КПК участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений не залучив захисника; 2) підозрюваний, обвинувачений заявив клопотання про залучення захисника, але за відсутності коштів чи з інших об'єктивних причин не може його залучити самостійно; 3) слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд вирішить, що обставини кримінального провадження вимагають участі захисника, а підозрюваний, обвинувачений не залучив його. Захисник може бути залучений слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом в інших випадках, передбачених законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги». Винесення такої постанови не належить до переліку рішень, дій чи бездіяльності, наведеного в ч. 1 ст. 303 КПК, що дозволяє вважати можливим її оскарження відповідно до ч. 2 ст. 303 цього Кодексу.

Звертає на себе увагу те, що законодавець у названій нами нормі (ч. 1 ст. 49) застосовує оцінні поняття, вказуючи на випадки, коли слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд вирішить, що обставини кримінального провадження вимагають участі захисника, а підозрюваний, обвинувачений не залучив його (п. 3 ч. 1 ст. 49). Однак немає уточнення, які саме ці обставини. У ч. 1 ст. 49 говорить, що захисник може бути залучений слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом і в інших випадках, передбачених законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги. Постає питання, що мав на увазі законодавець, вживаючи словосполучення «інші випадки». Як слушно зазначає О.В. Капліна, неточність і незрозумілість викладу норми права є найпоширенішим недоліком чинного законодавства, і відмічає, що правозастосовник, який у своїй діяльності зіткнувся з неточною нормою права, повинен шляхом її тлумачення, відповідних міркувань і висновків, спираючись на одні знання, виводити інші, які, на його думку, відображають дійсний зміст тлумачної норми» [9, с. 32].

Чинним КПК України скасовано таке поняття, як «допуск захисника», про що слідчий чи прокурор по-

винні були винести відповідну постанову. Винесення цієї постанови свідчило про те, що вказані особи не лише прийняли рішення про участь захисника, а й забезпечили його участь. Можливо, це зауваження стане темою для подальших дискусій, але що стосується оскарження бездіяльності слідчого чи прокурора, ми вважаємо за необхідне повернутися до конструкції «допуск захисника до участі у кримінальному провадженні», про що обов'язково повинна бути винесена відповідна постанова. Це стосується всіх випадків залучення захисника до участі у кримінальному провадженні.

Невинесення слідчим або прокурором постанови про допуск захисника до участі у кримінальному провадженні (за наявності її обов'язкового винесення) свідчить про бездіяльність відповідних суб'єктів, а захисник або особа, яка потребує захисту, відповідно до вимог ст. 303 КПК мають право оскаржити цю бездіяльність. І навпаки, у випадку, скажімо, відсутності обов'язковості винесення постанови про допуск захисника, коли можуть чинитися перешкоди його діяльності, оскарження бездіяльності суб'єктів, які здійснюють процес, може бути значно ускладнене в частині наведення доказів в обґрунтування оскарження.

Вважаємо за необхідне звернути увагу на те, що розгляд скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора щодо участі адвоката-захисника у кримінальному провадженні повинен мати місце саме на стадії досудового розслідування, а не на підготовчому провадженні в суді, про що слід внести відповідне доповнення до ч. 1 ст. 303 КПК України.

Висновки. Дослідження проблемних питань, а також авторські пропозиції щодо внесення змін до

деяких норм КПК щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого чи прокурора, сподіваємося, сприятиме вдосконаленню вітчизняного кримінального процесуального законодавства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : прийнятий Законом України від 13.04.2012 р. № 4651-У1 // *Голос України*. – 2012. – 19 травня. – № 90–91.
2. Яновська О.Г. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування (мова оригіналу – українська) : курс відеолекцій від авторів першого в Україні Науково-практичного коментаря до нового Кримінального процесуального кодексу України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://krku.info>.
3. Трофименко В.М. Процесуальна форма: сутність і значення у кримінальному судочинстві / В.М. Трофименко // *Проблеми законності*. – 2012. – № 120. – С. 202–209.
4. Кримінальний процес : підруч. / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін. – Х. : Право, 2012. – 824 с.
5. Юрченко Л.В. Особливості початку досудового розслідування за новим Кримінальним процесуальним законодавством України / Л.В. Юрченко // *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского: Серия «Юридические науки»*. – 2013. – № 1. – Т. 26 (65). – С. 338–343.
6. Про Єдиний реєстр досудових розслідувань : наказ Генерального прокурора України від 17.08.2012 р. № 69 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://scarch.ligasakon.ua>.
7. Кримінально-процесуальний кодекс України : прийнятий Законом УРСР від 28.12.1960 р. зі змін. і доп. станом на 01.03.2011 р. / Упоряд.: В.І. Маринів, О.Г. Шило. – Х. : Право, 2011. – 232 с.
8. Туманянц А.Р. Скарга як правовий засіб захисту прав і законних інтересів особи на досудових стадіях кримінального процесу / А.Р. Туманянц // *Проблеми законності*. – 2012. – № 119. – С. 203–211.
9. Капліна О.В. Правозастосовне тлумачення норм кримінально-процесуального права : моногр. / О.В. Капліна. – Х. : Право, 2008. – 296 с.

УДК 322.12

ДОПУСТИМІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ «ПОЛІГРАФА» В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ, ЩО ПРОВОДЯТЬ ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ (В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВАХ)

Крицька І.О., студентка V курсу
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Проаналізовано міжнародний досвід використання поліграфа під час розслідування злочинів. Також у статті охарактеризовано загальні положення щодо підстав, порядку та методики проведення поліграфного обстеження, розглянуто види практичного застосування апарата «поліграф» в ОВС України. Крім того, акцентується увага на допустимості застосування поліграфа під час досудового розслідування.

Ключові слова: «поліграф», поліграфне обстеження, допустимість застосування, психофізіологічна експертиза, поліграма тестування, орієнтуюча інформація.

Проаналізовано международный опыт использования полиграфа при расследовании преступлений. Также в статье охарактеризованы общие положения об основаниях, порядке и методике проведения полиграфного исследования, рассмотрены виды практического применения аппарата «полиграф» в ОВД Украины. Кроме того, акцентируется внимание на допустимости использования полиграфа в процессе досудебного расследования.

Ключевые слова: «полиграф», полиграфное исследование, допустимость применения, психофизиологическая экспертиза, полиграмма тестирования, ориентирующая информация.

Krutska I.O. PERMISSIBILITY OF THE USE OF “PRINTING” IN THE WORK OF THE WIRES ARE PRE-TRIAL INVESTIGATION (UKRAINE AND OTHER COUNTRIES)

Analyzed the international experience of the applying the polygraph in the investigation of crimes. The article also described the general provisions of the grounds, procedure and methodology of polygraph research, considered practical applications apparatus “polygraph” in ATS of Ukraine. In addition, attention is focused on the admissibility of the polygraph in the pre-trial investigation.

Key words: “polygraph”, polygraph research, permissibility of the applying, psychophysiological examination, poligrama of testing, orienting information.